

1
Au! Com - panys a la can - çó, la can - çó que la

6
2a. TROBADA DE CARAMELLES

11
Pas - qua ja és a - qui, ja és a - qui, ja és a - qui.

19
Les ca - ra - me - lles ja vol - ten per la vi - la,

27
no - ies fli xen que la ben - vin - gu a fes - ti - va,

35
que can - tú - ri que a - vui llan - cen, llan - cen,

43
són per vos - al - tres goi - ces en to - nem.

48
Pas - - qua Flo - ri - da és nos - tra

54
fes - ta, és nos tre di - a que de bon mo - ment, bon mo

59
ment la ce - le - brem, ce - le - breu per il - lu - sions, il - lu - sions

65
CODA

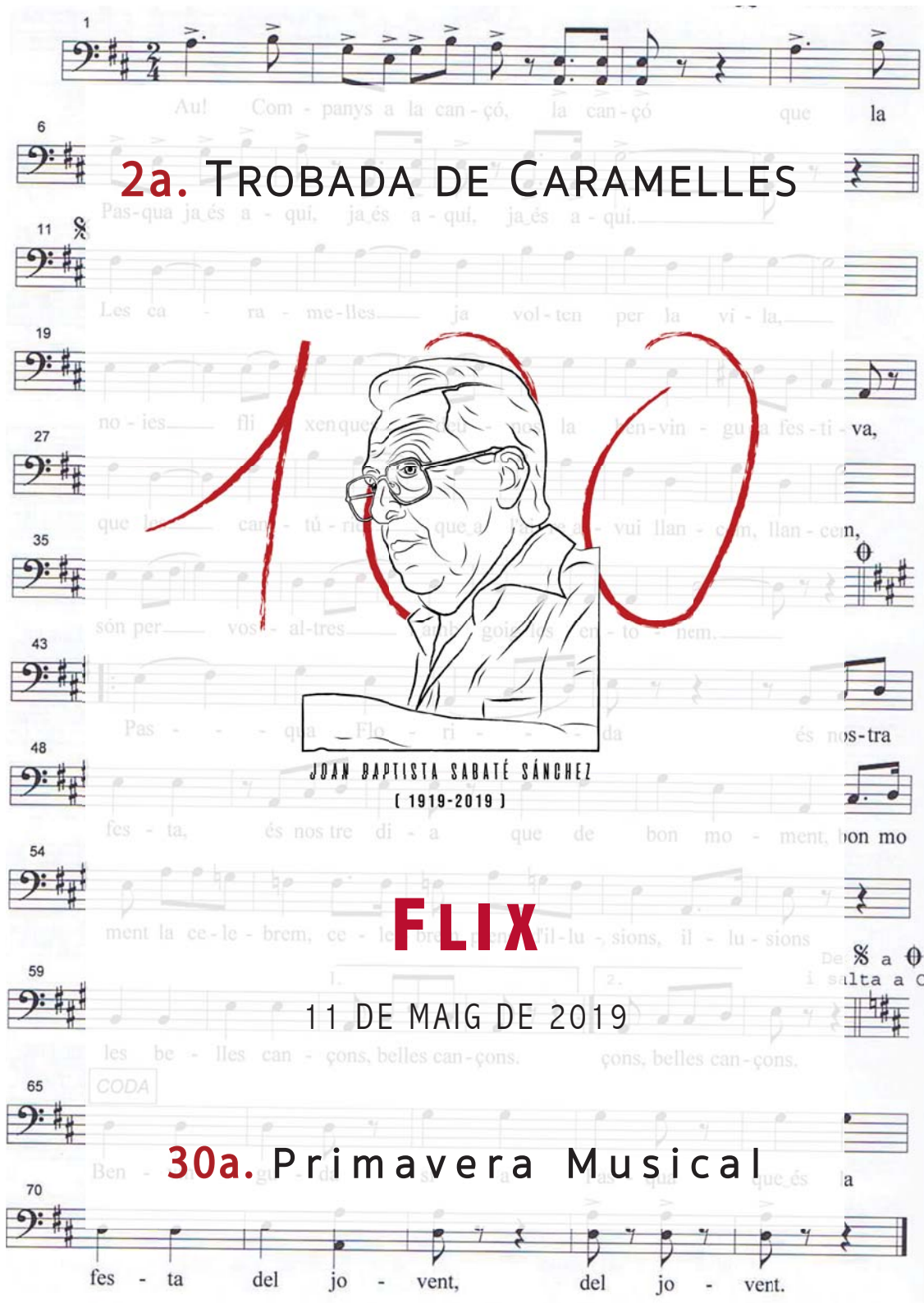
70
Ben -

FLIX

11 DE MAIG DE 2019

30a. Primavera Musical

fes - ta del jo - vent, del jo - vent.

JOAN BAPTISTA SABATÉ I SÁNCHEZ (1919-2005)

Va nèixer a Flix el 25 d'octubre de 1919. Inicià els seus estudis musicals als nou anys amb el professor Ramon Alabart. El seu primer instrument va ser el violí i començà a treballar a Flix amb els mestres Diego Bargalló i Serapio González, per continuar més tard a Barcelona amb Francisco Jiménez. L'any 1932 entrà de violí a l'orquestrina My Honey Jazz, on també començà a tocar el trombó de vares. Més endavant, també formà part de l'Orquestra-Cobla Alabart.

Durant la Guerra Civil va ingressar a la banda de música de l'XI Cos d'Exèrcit amb l'onoven, un instrument totalment nou per a ell. Finalitzat el conflicte, estudià per correspondència harmonia, teoria de la música i fonaments de composició amb el mestre Domingo Forns, sotsdirector del Conservatori del Liceu de Barcelona. Fou director de les orquestrines Armonics i Pensilvania, de la banda Unión Musical i de la primera Escola Municipal de Música de Flix. En aquesta època composà tota mena de música per a banda i orquestrina i entrà a formà part de la Societat General d'Autors (SGAE).

Va col·laborar i actuar amb diversos músics de la nostra comarca: el pare Conrado, sacerdot alemany afincat a la Torre de l'Espanyol; Agustí Cot i Josep Maria Serra, de Benissanet; els germans Salvadó, d'Ascó; Joan Alabart, Josep Bagés i Ramon Carreras, Flix.

L'any 1952 accedeix a la direcció de l'Orfeó de Flix –entitat que acabava de nèixer– iniciant així l'etapa més important de la seua vida musical, encara que val a dir que abans d'aquesta data ja estava immers en el món coral local on, a més de cantaire, també havia exercit i mostrat la seua habilitat com a director. Restaria al capdavant de l'Orfeó fins al 1993, passant el testimoni de la direcció a Alfons Guiu Mestres. Durant aquesta etapa de director de l'Orfeó, comptà amb el suport com a sotsdirectors dels germans Josep i Santiago Mulet.

A principis de la dècada dels 90 del segle passat, per motius familiars va haver de traslladar-se a viure a Madrid. No obstant això, i malgrat haver deixat la direcció del grup coral, Joan Baptista Sabaté va continuar la seua tasca musical, col·laborant i dirigint un cor parroquial a Madrid, component i ocasionalment col·laborant amb l'Orfeó de Flix durant les seues estades a la població. La seua última i destacada actuació fou amb motiu de la commemoració del 50è Aniversari de l'Orfeó de Flix el 2002, on dirigí el cor de l'Orfeó, amb l'acompanyament instrumental de músics de la Jove Orquestra de Cambra de la Ribera d'Ebre (JOCRE), per interpretar una de les seues darreres composicions, el Magnificat.

Compositor prolífic, va treballar molts tipus i estils musicals. La seua obra arriba a més d'un centenar de composicions, entre les quals, i com a mostra de la seua diversitat, cal fer menció de la marxa fúnebre Monte Calvario (per a banda); Missa en català, Pare Nostre i Magnificat (religioses); Fantasia andalusa (piano); L'Amic i l'Amat (coral); i, sobretot, caramelles: Avui és la gran diada, Caramellaires flixencs, Un galant jove, Com els coloms, Manuela, etc., sense oblidar i destacar l'arranjament que féu de la caramella Ous, pollastres, que ha esdevingut una de les més emblemàtiques de Flix.

Aquesta activitat fou motiu perquè Joan Baptista Sabaté rebés gran nombre d'homenatges per diverses institucions i entitats. Entre altres, l'any 1987 s'inaugurà el Casal Musical que porta el seu nom. El 1991 s'enregistrà i edità una cinta de casset amb composicions seues. El 1993 fou distingit com a Director Honorífic de l'Orfeó de Flix. I el 1996 fou guardonat amb el premi Sirga d'Or. Al marge, ha estat objecte de reconeixements en aplecs i trobades corals.

Josep Antoni Collazos Ribera.

Historiador i cap de l'Arxiu històric de Flix

L'ORFEÓ DE FLIX I LES CARMELLES

La cantada de caramelles ha estat una de les activitats que, entre altres, ha identificat l'Orfeó de Flix. De fet, quan el grup fou creat el 1952, la seva primera actuació fou precisament la cantada de caramelles d'aquell mateix any, i així ho ha continuat fent des d'aquella data la tarda i el vespre de Dissabte de Glòria al llarg de tot aquest temps fins a l'actualitat. Però la de 1952 no fou precisament la primera cantada que se celebrava a Flix. De fet, l'Orfeó de Flix llavors recuperava una tradició que s'havia iniciat a la nostra població a començaments del segle XX (hi ha qui fins i tot concreta que al 1912 hi hauria hagut la primera cantada). D'aquests primers anys de la tradició de les caramelles a Flix es coneixen alguns aspectes gràcies a la memòria oral i a la documentació gràfica, de fet es conserven algunes fotografies dels primers grups de caramellaires. I almenys una de les primeres cançons dels primers repertoris, "Ous, pollastres", es continua interpretant, al mateix temps que ha esdevingut la caramella més emblemàtica no sols de l'Orfeó, sinó de Flix. D'aquesta primera etapa de la cantada de caramelles cal destacar la figura de Ramon Alabart Sabaté, músic local a qui s'atribueix la introducció de la cantada de caramelles a Flix, i el fill d'aquest, també músic, Joan Alabart Fontanet, qui dirigí el grup de caramellaires en els anys immediats a la guerra civil.

Després de la guerra, aquest costum s'interromp a Flix. No serà fins l'any 1949, amb la creació de l'Agrupación Coral de Educación y Descanso quan s'intenta recuperar la cantada de caramelles, amb Joan Alabart al capdavant. Però aquest grup tingué una vida efímera, de fet sols es limità la seva activitat a aquell mateix any. Com ja s'ha indicat més amunt, no seria fins al 1952 quan es crea l'Orfeó de Flix (llavors Orfeón Flechas de España) i es consolida, entre altres actuacions del nou grup coral, la cantada de caramelles. Des d'aquell any i fins al 1993, dirigí l'Orfeó de Flix Joan Baptista Sabaté Sánchez, qui fou al mateix temps un prolífic compositor de peces de música de cant coral, entre les quals en formen part un bon nombre de caramelles. D'aquestes, algunes, com "Ous, pollastres", són arranjaments de peces populars; però altres són composicions originals de Joan Baptista Sabaté, tant la música com la lletra, la qual cosa fa que l'Orfeó de Flix disposi d'un ampli repertori propi de caramelles. Al marge, també hi ha hagut aportacions d'altres compositors amb peces exclusives per a Flix, com Frederic Zaragoza ("Nenets flixenques"), una de les caramelles que també ha esdevingut emblemàtica; Manolo Alabart ("Marina de Flix"); i, en els últims anys, Sebastià Gironés ("Al mar), una de les seues últimes aportacions. Des de 1993 dirigeix l'Orfeó de Flix Alfons Guíu Mestres.

Un tret característic del grup de caramellaires de Flix és que, tret d'algunes peces que s'interpreten a capella, la majoria de caramelles compten amb l'acompanyament d'una orquestrina. Tot i que el nombre d'intèrprets i els instruments poden variar, en els últims anys en aquesta hi trobem un acordió, una concertina, saxòfons, clarinets, una flauta travessera i un contrabaix. Si bé la cantada de caramelles de Dissabte de Glòria és l'acte principal que centra l'activitat del grup de caramellaires de l'Orfeó de Flix (amb un recorregut per diversos indrets de la població), també ha participat en concursos i trobades i ha efectuat actuacions fora de Flix. Els anys 1986, 1987, 1989 i 1996 participà en el Concurs de Caramelles de Sant Julià de Vilatorrada. En aquesta mateixa població osonenca, el 1990 es va participar en els actes de commemoració del IV Centenari dels Caramellaires del Roser, i el 2014 al 37è Aplec Caramellaire. El 2013 participà en la XV Trobada de Caramelles de Tarragona i el 2015, en la I Trobada de Caramelles de Sant Cugat del Vallès. Quant a actuacions, a destacar l'efectuada el 1987 al Pati dels Tarongers dels Palau de la Generalitat de Catalunya; o la participació en la Cercavila del II Congrés de Cultura Popular i Tradicional Catalana a Tortosa el 1996. Al marge, els caramellaires de l'Orfeó de Flix també han actuat a Reus, Premià de Mar, i a poblacions properes com Riba-roja d'Ebre, la Fatarella, la Torre de l'Espanyol, Horta de Sant Joan, el Molar, Capçanes, Fraga...

Aquest 2019, l' 11 de maig s'organitza la IIa. Trobada de Caramelles a Flix, que comptarà amb la participació del la Societat Coral La Lira de Sant Cugat del Valles, Els Caramellaires del Roser de Sant Julià de Vilatorrada i l'Orfeó de Flix.

Josep Antoni Collazos Ribera.

Historiador i cap de l'Arxiu històric de Flix

2a. TROBADA DE CARMELLES

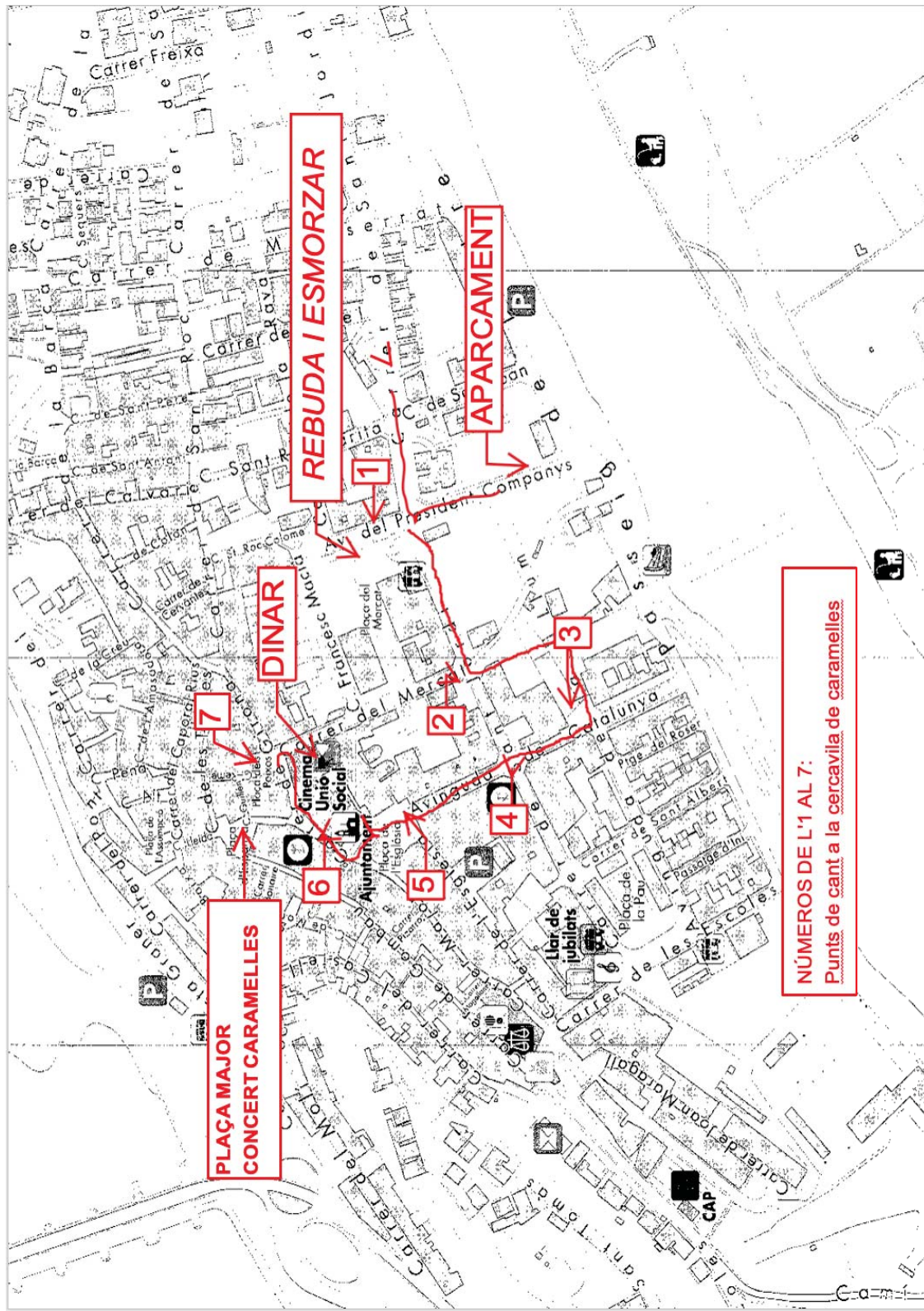
FLIX

PARTICIPANTS

- » Cor Societat Coral La Lira (Sant Cugat del Vallès)
- » Caramellaires del Roser de Sant Julia de Vilatorra (Osona)
- » Caramellaires de l'Orfeó de Flix (Ribera d'Ebre)

HORARI

De 8.30 a 9.15 h del matí	Arribada i esmorzar dels Cors ✚ Plaça del Mercat
10h del matí	Cercavila de Carmelles. Es seguirà el següent itinerari: ✚ Plaça del Mercat ✚ Molí d'Oriol ✚ Av. Catalunya ✚ C/ Major ✚ Perxis ✚ Plaça dels Peixos.
12.15h del migdia	Concert dels Cors caramellaires ✚ Plaça Major
14h de la tarda	Dinar de germanor ✚ Sala polivalent de la Unió Social
17h de la tarda	Comiat ✚ Plaça del Mercat

PROGRAMA DE L'ACTE

- Presentació i parlament
- Concert:

» Caramellaires de la Societat Coral La lira - Sant Cugat

- Direcció: Eloi Jover

	Música	Lletra
1. "Canço de primavera"	F. Vila	Josep Armengol
2. "La Font del Roure"	J. Anselm Clavé	
3. "Sota el Mas Ventos"	Jaume Bonaterra	Antoni Vives

» Caramellaires del Roser - Sant Julià de Vilatorrada

- Direcció: Manel Marsó Fabregà i Jofre Bardolet Casadevall

		Música	Lletra
1. "El Castelll."	Sardana	Santi Riera (2013)	Anton Carrera
2. "Certeses "	Sardana	Jofre Bardolet (2019)	Anton Carrera
3. "Som Vilatortins"	Sardana	Manuel Suñe (1947)	Josep Suñé

» Orfeó de Flix - Flix

- Direcció: Alfons Guiu Mestres

		Música i Lletra
1. "Un galant jove"	Fox-trot	Joan Baptista Sabaté i Sanchez
2. "Cant per Pasqua"	Havanera	Joan Baptista Sabaté i Sanchez
3. "Avui és la gran diada"	Vals-Caramella	Joan Baptista Sabate i Sanchez

- Penjada de cintes als estendards
- Sorteig de la Gran cistella de la trobada
- Cant comú dels tres Cors
- Fi del concert

SOCIETAT CORAL LA LIRA

Sant Cugat del Vallès

Fundada l'any 1882, tot seguit formà part de l'Agrupació Euterpense de Cors de Clavé. Des del 1950 la Societat és membre actiu de la Federació de Cors de Clavé. Malgrat els daltabaixos polítics i l'evolució dels costums des del 1882, La Lira ha aconseguit celebrar el seu 125è aniversari l'any 2007 i avui, quan ja té 137 anys, continua amb una activitat més intensa que mai.

Formada íntegrament per homes sancugatencs, durant tota la seva trajectòria ha volgut fomentar la cultura catalana i preservar-ne les tradicions, com les cantades de caramelles en les diades de Pasqua de Resurrecció, els concerts de Festa Major i els cicles musicals al Claustre del Monestir de Sant Cugat. El seu repertori inclou valsos de caramelles, sardanes, havaneres i cançons populars catalanes dels nostres músics més rellevants. Cal esmentar les seves actuacions a la Catalunya Nord, a l'Alba (Itàlia), al País Basc, arreu de Catalunya, al Teatre Auditori de Sant Cugat i al Palau de la Música Catalana de Barcelona.

Al llarg de la seva història el cor de la nostra Societat ha estat dirigit per prestigiosos directors destacant Lluís Millet, Xavier Azqueta, Andreu Recasens. Actualment el mestre és l'Eloi Jover.

CARMELLES DEL ROSER

Sant Julià de Vilatorrada

**element festiu
patrimonial
d'interès nacional**

Les caramelles del Roser de Sant Julià de Vilatorrada van néixer al si de la confraria del Roser, fundada l'any 1590. D'aleshores ençà, cada any el matí de Pasqua Florida, els caramellaires recorren pausadament els carrers del nucli antic del poble, afilerats a banda i banda de carrer, tot cantant els Goigs del Roser, alternant amb el respost del grup instrumental. Enguany celebrarem el 429è aniversari de la fundació.

L'abillament de capa, barret de copalta i bordó, és també d'antiga tradició. Al segle passat s'incorporà el costum d'estrenar cada any una peça a 2 o 3 veus, composta per autors locals. Tot i que el nostre objectiu principal és la cantada del matí de Pasqua, hem participat en trobades i actes en diversos indrets de Catalunya. Comptem amb un grup de 33 caramellaires, 16 músics, 1 portaestandard i 6 cistellaires.

El 2015, en motiu del 425è aniversari, la Generalitat de Catalunya va declarar les nostres caramelles Element Festiu Patrimonial d'Interès Nacional i, el 2016 ens va atorgar la Creu de Sant Jordi, reconeixement que encara avui recordem, com recollia en Santi Riera de mans del Molt Hble. President Carles Puigdemont i que malauradament ens va deixar l'11 de març de l'any passat.

La nostra presència a la trobada, va molt lligada a l'amistat que durant molts anys, va mantenir en Santi Riera amb en Joan Baptista Sabaté, mestre i músic eminent de Flix. Tots dos amb una reconeguda trajectòria musical, com a pedagògics, estudiosos de la música popular catalana i com a compositors.

Directors musicals: Manel Marsó Fabregà i Jofre Bardolet Casadevall.

ORFEÓ DE FLIX

Flix

L'Orfeó de Flix es crea el 1952 i fins al 1992 va estar dirigit per Joan B. Sabaté, compositor de música coral i de banda, director honorífic del mateix i al qual l'entitat dedica el nom del seu estatge. El treball de tots els que han estat al seu capdavant (directius, directors i sobretot la gran massa coral de cantaires) ha donat un prolífic ventall de professionals destacats que ha fet que avui Flix i l'Orfeó siguin tota una referència musical a la Ribera d'Ebre. Des del 1992 l'Orfeó de Flix està dirigit per Alfons Guíu Mestres i l'any 2002 s'incorpora també a les tasques de direcció Núria Lazcano Millán.

L'Orfeó, adherit a la Federació Catalana d'Entitats Corals (FCEC), actualment compta amb més de trenta-cinc cantaires i conrea estils musicals variats. Realitza diverses actuacions a Flix, i fora de la població ha participat en aplecs, trobades, mostres corals, ha realitzat concerts a Barcelona, Madrid, Tarragona, Reus, Tortosa, a poblacions de les comarques veïnes i de la Ribera d'Ebre.

Cal destacar la interpretació al seu 40è aniversari de la "Missa Brevis in Fa (Jugendmesse)" de Haydn amb l'Orquestra Camerata XXI sota la direcció de Josep Prats; l'actuació, el 1994, amb motiu de la primera celebració de Sant Jordi organitzada per la Generalitat de Catalunya a Madrid; l'estrena del "Te Deum" de Josep Vila, director de l'Orfeó Català, dins la inauguració de l'Orgue de l'església de Flix; el concert del seu 50è aniversari, el 2002, interpretant el "Glòria" de Vivaldi i el "Magnificat" de Joan B. Sabaté amb l'orquestra de Cambra de la Ribera d'Ebre. L'any 1991 enregistra una cinta de casset amb obres composades pel seu antic director, Joan Baptista Sabaté. Cal esmentar la participació durant quatre anys seguits al concurs de Caramelles de Sant Julià de Vilatorrada, a la comarca d'Osona, on ha assolit cada any el primer lloc. L'Orfeó també compta amb les formacions musicals dels Petits Cantaires, Cor Jove i els Caramellaires de l'Orfeó de Flix. L'any 2015 amb el Cor Ciutat de Tarragona, la Coral Verge de Camí de Cambril i la Coral Mixta d'Igualada amb l'Orquestra Simfònica del Vallès, sota direcció de Xavier Puig interpretant el Rèquiem de Mozart al Palau de la música catalana.

Aquest any, l'Orfeó de Flix commemora el Centenari del naixement de Joan Baptista Sabaté Sánchez organitzant durant tot l'any diferents actes de cant coral ara per 30a. Primavera Musical i per Santa Cecília. Per Pasqua Florida d'enguany els Caramellaires interpretaran tot el repertori amb peces seves.

ORGANITZA

COL·LABORA

AMB EL SUPORT DE:

Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre, Associació la Cana, Reserva Natural de Sebes, Cansaladeria Casa Pili, Xarcuteria Rosa, Carnisseria Dolors, Forn Larrosa, Forn Lluís Margalef, Llibreria Mestres, Boutique Indumentària, Menjars Ca La Dolors, Bar l'Escala, Bar Dresden, Cafeteria del Mercat, Cafè de Mari, Bar La Clau i Bon Preu